

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว
อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
๐๔๓-๗๕๐๓๑๘

คำนำ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ "การติดตาม" เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการ และให้ "การประเมินผล" เป็นเครื่องมือในการประเมินตนเอง โดยนำผลจากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การขยายขอบเขต หรือยุติการดำเนินงาน เพื่อเป็นการตรวจสอบดูว่ามีความสอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร (งบประมาณ) เพียงใด

ดังนั้น เพื่อให้การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของระเบียบดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลมจลินท์ ได้จัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้ จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล	๑ - ๑
๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล	๒ - ๒
๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล	๒ - ๔
๔. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล	๔ - ๖
๕. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล	๖ - ๗
ส่วนที่ ๒ การติดตามและประเมินผล	
๑. สรุปผลการติดตามและประเมินผล ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	๘ - ๑๑
๒. แนวทางการติดตามและประเมินผล ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	๑๒ - ๑๒
ส่วนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์การติดตามและประเมินผล	
๑. ผลการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์	๑๓
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	
๒. ผลการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ	๑๓
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	
๓. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ	๑๓
๔. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ	๑๓
๕. สรุปผลการวิเคราะห์การติดตามและประเมินผล	๑๓
ส่วนที่ ๔ สรุปผล ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะ	
๑. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม	๑๔
๒. ปัญหา อุปสรรค	๑๔
๓. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต	๑๔

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) และ การประเมิน (Evaluation) เป็นกระบวนการที่แตกต่างกันมีจุดหมายไม่เหมือนกันแต่กระบวนการทั้งสองมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและเมื่อนำแนวคิดและหลักการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) มาประสานใช้ด้วยกันอย่างเหมาะสม จะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถกำกับดูแล ทบทวน และพัฒนางาน พัฒนาท้องถิ่นตามแผนงาน โครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว จึงเป็นการติดตามผลที่ทำให้ความสำคัญ ดังนี้

๑. ผลการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบแต่ละแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการหรือไม่ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งงบประมาณในการดำเนินงาน

๒. ผลการใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรต่าง ๆ ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วตรวจสอบดูว่าแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาได้รับปัจจัยหรือทรัพยากรทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพตามระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร

๓. ผลการดำเนินงาน ตรวจสอบว่าได้ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง ทั้งในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินการตามแผนงานและโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการตามโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๔. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผลเป็นเครื่องมือสำคัญในการทดสอบผลการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วว่าดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ทำให้ทราบและกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดความชัดเจนที่จะทำให้ทราบถึงจุดแข็ง (strengths) จุดอ่อน (weaknesses) โอกาส (opportunities) ปัญหาหรืออุปสรรค (threats) ของแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดจากผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ปลัด/รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วผู้บริหารระดับหัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกอง บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วสภาพพื้นที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนงาน โครงการพัฒนาให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ สภาพแวดล้อมในสังคมภายใต้ความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว

บทสรุปของความสำคัญก็คือ ในการไปสู่การวางแผนการพัฒนาในปีต่อ ๆ ไปเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เชิงคุณค่าในกิจการสาธารณะมากที่สุดและเมื่อพบจุดแข็งก็ต้องเร่งรับดำเนินการและจะต้องมีความสุขรอบคอบในการดำเนินการขยายโครงการ งานต่าง ๆ ที่เป็นจุดแข็งและพึงรอโอกาสในการเสริมสร้างให้เกิดจุดแข็งนี้ และเมื่อพบปัญหาและอุปสรรคก็จะต้องตั้งรับให้มัน รอโอกาสที่จะดำเนินการและตั้งมั่นอย่างสุขุมรอบคอบพยายามลดถอยสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรค เมื่อพบจุดอ่อนต้องหยุดและถดถอยปัญหาลงให้ได้ ดำเนินการปรับปรุงให้ดีขึ้น ตั้งรับให้มันเพื่อรอโอกาสและสุดท้ายเมื่อมีโอกาสก็ต้องใช้พันธมิตรหรือผู้มีส่วนได้เสียในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วให้เกิดประโยชน์เพื่อดำเนินการขยายแผน โครงการ งานต่าง ๆ พร้อมการปรับปรุงและเร่งรับดำเนินการ สิ่งเหล่านี้จะถูกค้นพบเพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วโดยการติดตามและประเมินผลซึ่งส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาอย่างเข้มแข็งและมีความยั่งยืน เป็นไปตามเป้าหมายประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างดียิ่ง

๒. การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมุ่งค้นหาแผนงาน โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่าสิ่งใดควรดำเนินการต่อไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน โครงการ หรือศึกษาระหว่างดำเนินการตามโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นว่ามีปัญหาใดควรปรับปรุงเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ติดตามและประเมินผลแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำเนินการเป็นเพราะเหตุใด เกิดปัญหาจากเรื่องใด จึงได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

๑. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วซึ่งจะช่วยตอบสนองภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ สภาพผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นตามภารกิจที่ได้กำหนดไว้

๓. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเร่งรัด ปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องของการดำเนินงาน โครงการ การยกเลิก โครงการที่ไม่เหมาะสมหรือหมดความจำเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว

๔. เพื่อทราบถึงสภาพการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณของ อบต.หนองบัวแก้ว

๕. เพื่อสร้างความรับผิดชอบของผู้บริหารท้องถิ่น ปลัด/รองปลัดผู้บริหารระดับสำนัก/กองทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วที่จะต้องผลักดันให้การดำเนินการตามแผนงาน โครงการต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์กับให้เกิดประโยชน์กับผู้มีส่วนได้เสีย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชาชนในตำบลหนองบัวแก้วหรือสังคมส่วนรวมมากที่สุด

๖. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จของปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการของสำนัก/กอง/ฝ่ายต่างๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ กำหนดว่าคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้ง ภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๓.๑ การดำเนินการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีจำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย

๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๓ คน

๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วต้องดำเนินการให้การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑. ประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการกำหนดกรอบ แนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาให้เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว

๒. ดำเนินการติดตามและประเมินพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลา

๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๒ การกำหนดแนวทางและวิธีการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วได้กำหนดการแบ่งขั้นตอนเพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการสำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วดังนี้

๒.๑ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการติดตามและประเมินผล การติดตามยุทธศาสตร์และโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จะเริ่มดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโครงการที่จะติดตามว่ามีวัตถุประสงค์หลักอะไร มีการกำหนดการติดตามและประเมินผลไว้หรือไม่ (ซึ่งดูได้จากการกำหนดตัวชี้วัด : KPI) ถ้ากำหนดไว้แล้วมีความชัดเจนเพียงใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ใครเป็นผู้ใช้ผลการติดตาม เป็นต้น จากนั้นศึกษาว่าผู้ใช้ผล การนำผลไปใช้ประโยชน์อย่างไร เมื่อใด ข้อมูลหลัก ๆ ที่ต้องการคืออะไร ต้องการให้รายงานผลอย่างไร มีข้อเสนอแนะในการติดตามผลอย่างไร ซึ่งการศึกษาดังกล่าวอาจใช้วิธีสัมภาษณ์และ/หรือสังเกตแล้วนำผลที่ได้มากำหนดเป็นวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตาม

๒.๒ วางแผนติดตามและประเมินผล จะนำวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตามงานจาก ข้อ ๒.๑ มาวิเคราะห์ แล้วเขียนรายละเอียด ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นหลัก ๆ คือ วัตถุประสงค์การติดตามแหล่งข้อมูล เวลาที่เก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นสร้างเครื่องมือซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม กำหนดการทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ

๒.๓ ดำเนินการหรือปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องการในขั้นนี้ คือ ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนั้น แม้จะวางแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ดีและได้ข้อมูลที่มีคุณภาพเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าในเชิงปริมาณได้น้อยก็ต้องติดตามเพิ่มจนกว่าจะได้ครบขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการติดตามที่กำหนดไว้ แต่ละโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยอาจใช้วิธีการทางสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น หรืออาจใช้การวิเคราะห์แบบ Matrix การพรรณนาเปรียบเทียบ การเขียน Flow Chart การแสดงแผนภูมิแกนต์ (Gantt Chart) หรืออาจใช้หลาย ๆ วิธีประกอบกันตามความเหมาะสมของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว

๒.๕ รายงานตามแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยรายงานตามแบบที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ การรายงานผลการติดตามแผนงาน โครงการหนึ่ง ๆ อาจมีหลายลักษณะก็ได้ตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วในการรายงานผลการติดตามโครงการอาจเขียนเป็นรายงานเชิงเทคนิคซึ่งประกอบด้วยก็ได้ ความเป็นมาของโครงการที่จะติดตามโดยสรุปวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการติดตาม ซึ่งจะปรากฏในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓

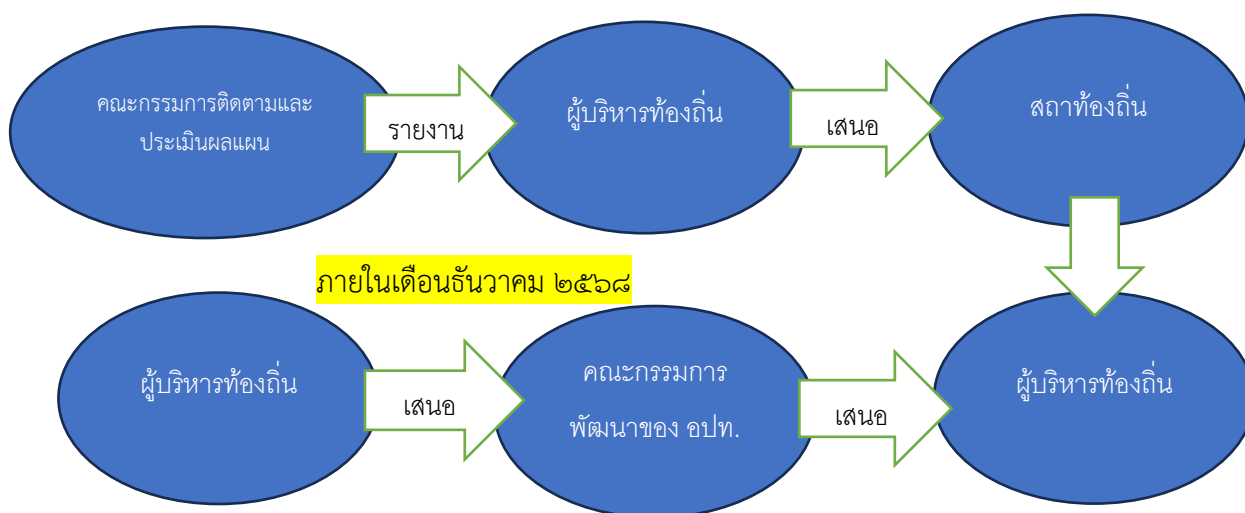
๒.๖ รายงานผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๒.๗ การวินิจฉัยสั่งการ การนำเสนอเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไขที่ดี หลังจาก คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจในสำนัก กอง ฝ่ายต่าง ๆ ได้รับรายงานสรุปแล้วจะวินิจฉัย/สั่งการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ได้จากรายงานสรุป ซึ่งอาจกระทำโดยตรงหรือเสนอรายงานตามสายบังคับบัญชาก็ได้ตามความเหมาะสมต่อผู้บริหารท้องถิ่น

๔. การรายงานผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วมีอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคม ของทุกปี

ขั้นตอนการรายงานผล

ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว ทราบในที่เปิดเผยภายในสัปดาห์วัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์

๕. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (Monitoring and evaluation tools for local development plans) เป็นสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์หรือเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วใช้ในการเก็บข้อมูลการติดตามผลรวมทั้งโดยการพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้คิดสร้างไว้เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล เช่น แบบสอบถามวัดทัศนคติ มาตรฐานส่วนประมาณค่า และวิธีการ เป็นต้น และหรือโดยการสร้างเครื่องการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสังเกตการณ์ (Observation) เป็นต้น โดยอาศัยสภาพพื้นที่ทั่วไป อำนาจหน้าที่ ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่น รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานแบบต่างๆ ที่ได้กำหนดขึ้นหรือการนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำเครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงหรือภาคสนาม ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลที่เป็นจริงต่อไป

๕.๑ กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๕.๑.๑ กำหนดกรอบเวลา (Time & Time Frame) โดยกำหนดกรอบระยะเวลา ดังนี้

๑) ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว อย่างน้อยไตรมาสละ ๑ ครั้ง

๒) สรุปผลการติดตามและประเมินผลทุกไตรมาส และสรุปภาพรวมของไตรมาสที่ผ่านมาทุกครั้ง

๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นภายใน กำหนดเวลา เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอสภาท้องถิ่น/คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๕.๑.๒ ความสอดคล้อง (Relevance) เป็นความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ (หรือผลผลิต) ที่ได้ กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องและนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล

๕.๑.๓ ความเพียงพอ (Adequacy) กำหนดทรัพยากรสำหรับการดำเนินการติดตามและประเมินผลประกอบด้วย คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงานตามศักยภาพโดยนำเครื่องมือที่มีอยู่จริงในองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองบัวแก้วมาปฏิบัติงาน

๕.๑.๔ ความก้าวหน้า (Progress) กรอบของความก้าวหน้าแผนงาน โครงการต่าง ๆ จะวัดจากรายการที่เป็น โครงการในรอบ ๔ ปี วัดได้จากช่องปีงบประมาณและที่ผ่านมา โครงการที่ต่อเนื่องจากปีงบประมาณที่ผ่านมา

๕.๑.๕ ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการติดตามและประเมินผลความสัมพันธ์กันระหว่างผลผลิตหรือผลที่ได้รับจริงกับทรัพยากรที่ถูกใช้ไปในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ ขนาด ความจุ พื้นที่ จำนวน ระยะเวลา เป็นต้น

๕.๑.๖ ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นผลที่ได้จากประสิทธิภาพทำให้เกิดผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) ซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือวัดได้เฉพาะเชิงคุณภาพ ซึ่งวัดเป็นความพึงพอใจหรือสิ่งที่ประชาชนชื่นชอบหรือการมีความสุข เป็นต้น

กำหนดแนวทางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการติดตามและประเมินผลมีความจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วทั้งในระดับหมู่บ้านและระดับตำบล และอาจรวมถึง อำเภอ...และจังหวัด...ด้วย เพราะมีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ในเชิงการพัฒนาท้องถิ่นแบบองค์รวมของ จังหวัดเดียวกัน

๕.๒ ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว กำหนดระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๕.๒.๑ ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ระเบียบวิธีในการติดตามและประเมินผลมี องค์ประกอบใหญ่ ๆ ที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล

๒) เครื่องมือ

๓) กรรมวิธีหรือวิธีการต่าง ๆ

๕.๒.๒ วิธีในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๑) การออกแบบการติดตามและประเมินผล การออกแบบเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนามี เป้าหมายเพื่อมุ่งตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างตรงประเด็น อธิบายหรือควบคุมความผันแปรของ โครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่จะเกิดขึ้นได้

๒) การสำรวจ (survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากบันทึกหรือทะเบียนที่ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำไว้แล้ว หรืออาจเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลต้องจดบันทึก (record) สังเกต (observe) หรือวัด (measurement) โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะดำเนินการในพื้นที่จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วเป็นข้อมูลที่มีอยู่ตามธรรมชาติ พฤติกรรม ความต้องการ ซึ่งศึกษาได้โดยวิธีการสังเกตและสามารถวัดได้

๕.๓ กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๕.๓.๑ การทดสอบและการวัด (Tests & Measurements) วิธีการนี้จะทำการทดสอบและวัดผล เพื่อดูระดับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงแบบทดสอบต่างๆ การประเมินการปฏิบัติงานและแนวทางการวัด จะใช้เครื่องมือใดในการทดสอบและการวัดนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมของโครงการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

๕.๓.๒ การสัมภาษณ์ (Interviews) อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยว หรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์เป็นการยืนยันว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด โดยทั่วไปการสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semi-formal interview) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interviews) ดำเนินการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) ซึ่งคล้ายๆ กับการพูดสนทนาอย่างไม่มีพิธีรีตองไม่เคร่งครัดในขั้นตอน

๕.๓.๓ การสังเกต (Observations) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วใช้การสังเกตเพื่อเฝ้าดูว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วมีการบันทึกการสังเกต แนวทางการสังเกต และกำหนดการดำเนินการสังเกต

(๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านหรือตัวบุคคล ชุมชน มีกิจกรรมร่วมกัน

(๒) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) หรือการสังเกตโดยตรง (Direct observation) เป็นการสังเกต บันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้าง และความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้เสียในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว

๕.๓.๔ การสำรวจ (surveys) ในที่นี้หมายถึง การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็น การรับรู้ ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความจำเป็น ความต้องการของประชาชนในตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วจะมีการบันทึกการสำรวจ และทิศทางการสำรวจไว้เป็นหลักฐาน

๕.๓.๕ เอกสาร (Documents) การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์และโครงการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เอกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือแนวทางการพัฒนา ตลอดจนเป้าประสงค์ ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน ผลผลิตหรือโครงการ วิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว

๖. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลมีประโยชน์ที่สำคัญคือ การนำไปใช้แก้ไขปัญหิต่าง ๆ ระหว่างดำเนินโครงการ รองลงมาคือนำไปใช้สำหรับวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต ประโยชน์ต่าง ๆ แยกเป็นหัวข้อได้ ดังนี้

๖.๑ ได้ทราบถึงสภาพและสถานการณ์ต่าง ๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการ ซึ่งจะทำให้วิธีการปฏิบัติดำเนินการไปแนวทางเดียวกัน

๖.๒ ได้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการพัฒนาท้องถิ่นมีปัญหา ทำให้สามารถแก้ไขได้ทุกจุด ตรงเป้าหมายอย่างทันที่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๖.๓ ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เกิดความประหยัด คุ่มค่าไม่เสียประโยชน์ ประหยัดเวลางบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่น

๖.๔ สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายละเอียด ความต้องการ สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่จะนำไปจัดทำเป็นโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอโครงการในเชิงสถิติหรือข้อมูลที่เป็นจริง ทำให้ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับจากประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรต่าง ๆ

๖.๕ กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำโครงการและรับผิดชอบโครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนปรับปรุงรายละเอียดเนื้อหา ข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ

๖.๖ การวินิจฉัย สั่งการ ผู้บริหารท้องถิ่น ปลัด/รองปลัด ผู้บริหารระดับสำนัก/กอง/ฝ่ายต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วสามารถวินิจฉัย สั่งการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รัดกุมมีเหตุมีผลในการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและตามอำนาจหน้าที่นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการต่าง ๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไขและป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้

๖.๗ ทำให้ภารกิจต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วแต่ละคน แต่ละสำนัก/กอง/ฝ่ายต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน ประสานการทำงานให้เป็นองค์รวมของหน่วยงาน ทำให้เป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วเกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหลัก มีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖.๘ สามารถรักษาคุณภาพของงานหรือภารกิจให้เป็นไปและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ และประชาชนพึงพอใจเมื่อได้รับการบริการประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว

ส่วนที่ ๒ การติดตามและประเมินผล

๑. สรุปผลการติดตามและประเมินผล ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑.๑.๑ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองคการบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดระยะเวลา ๕ ปี พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ ซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัดมหาสารคาม แผนยุทธศาสตร์อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย และแผนชุมชนตำบลหนองบัวแก้ว

๑.๑.๒ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองคการบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วมีรายละเอียด ดังนี้

๑.วิสัยทัศน์(Vision)

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้วได้กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อเป็นสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายและคาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นหรือบรรลุในอนาคตข้างหน้า ตำบลหนองบัวแก้วเป็นตำบลขนาดกลางที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยยึดแนวทางวิถีชีวิตตามแบบพุทธ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ความภาคภูมิใจในอนาคตต้องเป็นชุมชนที่สงบสุข น่าอยู่ และมีฐานะความเป็นที่ดี และสนองตามนโยบายของรัฐ จึงได้กำหนด **วิสัยทัศน์** ดังนี้

“การสัญจรสะดวก   มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
เศรษฐกิจรุ่งเรือง   สังคมการเมืองมีคุณธรรม
นำการศึกษาก้าวหน้าสู่อาเซียน”

๒.ยุทธศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว มีลักษณะที่ตั้งส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่ค่อนข้างหนาแน่น คาดว่าจะมีสัดส่วนการขยายตัวของชุมชนมากขึ้นและจะมีปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมา จึงได้ริเริ่มกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในการดำรงชีวิต การให้บริการอื่นและกำหนดนโยบายเริ่มต้นให้ชุมชนสงบสุขน่าอยู่ โดยเฉพาะปัญหาสิ่งแวดล้อมในด้านขยะมูลฝอยรวมตลอดถึงการส่งเสริมการศึกษาให้คนมีความรู้มีคุณภาพ โดยกระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี

เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาลึกที่ดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ ๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคนและสังคม
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

๓.เป้าประสงค์

๒.๓ เป้าประสงค์

๑. การคมนาคม มีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย
๒. แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตรที่เพียงพอ
๓. ไฟฟ้า น้ำประปามีใช้ทุกครัวเรือน ไฟฟ้าเพื่อการเกษตรที่เพียงพอ

๔. กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีความเข้มแข็ง และมีรายได้เพียงพอ ประชาชนได้รับการส่งเสริม สนับสนุน อาชีพหลังฤดูเก็บเกี่ยว อาชีพเสริมอย่างทั่วถึง
๕. ประชาชนได้รับการศึกษาภาคขยายโอกาสทั่วถึงนักเรียนมีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น
๖. ประชาชนมีสุขภาพดีถ้วนหน้า
๗. สิ่งแวดล้อมไม่เป็นมลพิษ
๘. พืชผลเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ
๙. การใช้ปุ๋ยชีวภาพอย่างยั่งยืน
๑๐. สถานศึกษามีสื่อการเรียน/การสอนที่ดีและเพียงพอ

๔.ตัวชี้วัด

๑. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีแหล่งน้ำในการอุปโภคเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๕
๒. ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้ใช้บริการร้อยละ ๘๐
๓. ประชาชนมีความรู้มากขึ้นร้อยละ ๙๐ และศิลปวัฒนธรรมอันดียังคงอยู่
๔. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ ๘๐ มีความรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวศาสนา วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา
๕. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นร้อยละ ๑๐
๖. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๕ และพึ่งตนเองได้มากขึ้น
๗. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ ๖๐ อยู่อย่างสงบสุข
๘. การบริการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงร้อยละ ๖๐

๕.ค่าเป้าหมาย

๑. ด้านการได้รับบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกและรวดเร็ว
๒. ประชาชนมีความรู้และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม
๓. ประชาชนมีศักยภาพมีรายได้เพียงพอสามารถพึ่งตนเองได้
๔. มลภาวะและสิ่งแวดล้อมไม่เป็นพิษทำให้ชุมชนน่าอยู่อย่างสงบสุข
๕. การบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๖.กลยุทธ์

๑. พัฒนาขุดลอก คูคลองและจัดสร้างแหล่งน้ำ สงวนและเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อการอุปโภค และบริโภค รวมทั้งวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง
๒. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา ครู นักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณภาพมีทักษะ และศักยภาพตามมาตรฐานสากล รองรับประชาคมอาเซียน
๓. พัฒนา ปรับปรุงพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์พืชที่ดีมีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดเกษตรอุตสาหกรรม ลด ต้นทุน เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรปรับปรุงผลผลิตให้มีคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนการถนอมและแปรรูป สินค้าทางการเกษตรส่งเสริมให้มีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อการบริโภคเพื่อจำหน่ายและเพื่อการอนุรักษ์และ เพิ่มช่องทางตลาด
๔. ส่งเสริมชุมชนให้เข้มแข็ง พัฒนาระบบของผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนให้พัฒนา บทบาทและคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ประชาชน และคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนพัฒนาคุณภาพและศักยภาพตามความสามารถของแรงงานในท้องถิ่น

๕. ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเสพติด การผลิตและการจำหน่ายยาเสพติดในทุกระดับ
๖. ดำเนินการโครงการ เพื่อให้บริการประชาชน และรับทราบปัญหา อุปสรรค และความต้องการของประชาชนในพื้นที่พัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม) ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนในทุกระดับ ให้มีสุขภาพแข็งแรง
๗. ส่งเสริมสนับสนุนการวางระบบการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประชาชนก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมอย่างทั่วถึง
๘. พัฒนาฟื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนท้องถิ่นโคราช โดยการอนุรักษ์สืบสานต่อและเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการท่องเที่ยว
๙. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กร สนับสนุนบุคลากรในสังกัดให้ได้รับการศึกษา อบรม การทำวิจัย เพิ่มพูนความรู้
๑๐. เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
๑๑. ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานต่างๆ ในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในเขตชุมชนและสถานที่สำคัญ สนับสนุนการฝึกอบรมจัดตั้งและอบรมฟื้นฟูตำรวจบ้านและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และดูแลรักษาความปลอดภัยและการจราจร
๑๒. พัฒนาฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ ลุ่มน้ำลำคลองและป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์สร้างจิตสำนึกเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน จัดทำระบบกำจัดขยะรวม และจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๗. จุดยืนทางยุทธศาสตร์

๑. การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
๒. การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
๔. การกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
๕. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๑.๒ แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (เฉพาะปี พ.ศ.๒๕๖๘)

ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา โครงการพัฒนาท้องถิ่น ที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

รายงานสรุปผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2568

จ.มหาสารคาม อ.พยัคฆภูมิพิสัย อบต.หนองบัวแก้ว

ยุทธศาสตร์ อปท.	โครงการตามแผน		โครงการที่อนุมัติ			
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	เบิกจ่าย	คงเหลือ
		(บาท)		(บาท)		
1.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	37	8,182,463.98	34	8,042,463.98	8,581,479.08	60,130.9
2.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	-	-	-	-	-	-
3.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	9	888,050	8	869,266 (เงินอุดหนุน)	725,946	35,280
4.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	4	380,000	4	392,275	474,995	3,880
5.ยุทธศาสตร์การพัฒนาคมนาคมและสังคม	13	935,000	9	945,000	276,322	12,838
6.ยุทธศาสตร์ด้านการเมืองและการบริหาร	9	105,000	6	555,000	126,494	9,366
รวม	72	10,490,513.98	61	10,145,326.98	1,0195,236.08	121,494.9

๑.๒ ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางแก้ไข

***ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะจากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ตามที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. การตั้งงบประมาณบางโครงการตั้งไว้มากแล้วใช้งบประมาณไม่หมด ทำให้มีเงินเหลือจ่ายขณะเดียวกัน บางโครงการมีงบประมาณไม่พอจ่าย
๒. การตั้งงบประมาณโครงการไว้แล้วไม่ดำเนินงานโครงการ
๓. บรรจุโครงการลงในแผนพัฒนาท้องถิ่นมากแล้วไม่มีงบประมาณดำเนินงานโครงการ
๔. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นเสนอความเห็นเกี่ยวกับโครงการปลูกป่า (ต้นไม้) ควรมีการติดตามการเจริญเติบโต อัตรารอดของต้นไม้ ควรมีแผนการบำรุงรักษาในช่วงฤดูแล้งด้วย เพื่อให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

ความสำเร็จการพัฒนาตามโครงการพัฒนาท้องถิ่น

ความสำเร็จในโครงการพัฒนาท้องถิ่นว่าสำเร็จอย่างไร แสดงให้เห็นผลทั้งรูปธรรม นามธรรม ตัวเลข สถิติ ฯลฯ เพื่ออธิบายที่ดำเนินการได้จริงและไม่สามารถดำเนินการได้มีองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ของ Demand/Supply เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การพัฒนารายได้ การสร้างรายได้ การใช้อุปสงค์ (Demand) อุปทาน (Supply) Over Supply มาเป็นประเด็นวิเคราะห์ เทียบเคียง เปรียบเทียบ จึงเป็นข้อสำคัญในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นในสรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมได้อย่างลงตัวในยุคปัจจุบัน เป็นถึง Global การเป็น Global ในการพัฒนาท้องถิ่นก็คือโลกเป็น โลกาภิบาลเป็นสากล Global planning การวางแผนระดับสากล Globalization โลกาภิวัตน์ Localization ที่เกิดผลจริงในท้องถิ่นนำไปสู่ Global เป็น Trend อันเป็นแนวโน้ม แนวทางที่จะเกิดขึ้น สมัยนิยมของคนไทย คนในท้องถิ่นจะเกิดการพัฒนาหรือการโน้มเอียงที่จะทำ ปฏิบัติจนเป็นที่นิยม ความสำเร็จที่เกิดจากตัวชี้วัด แสดงตัวชี้วัด (Key Performance Indicators : KPIs) ที่วัดได้จริง ไม่จริงในโครงการพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓

ผลการวิเคราะห์การติดตามและประเมินผล

๑. ผลการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์สรุปคะแนนประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น สรุปคะแนนประเมินยุทธศาสตร์ ผลการให้คะแนนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

ประเด็นการพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละของคะแนนเต็ม
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๐	๑๕	๗๕.๐๐
๒. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ	๑๕	๑๕	๑๐๐
๓. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย	๖๕	๖๒	๙๕.๓๘
๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล	๑๐	๑๐	๑๐๐
๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	๑๐	๑๐	๑๐๐
๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด	๑๐	๑๐	๑๐๐
๓.๔ วิสัยทัศน์	๕	๕	๑๐๐
๓.๕ กลยุทธ์	๕	๕	๑๐๐
๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์	๕	๕	๑๐๐
๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์	๕	๕	๑๐๐
๓.๘ แผนงาน	๕	๕	๑๐๐
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	๕	๕	๑๐๐
๓.๑๐ ผลผลิต/โครงการ	๕	๓	๖๐
รวม	๑๐๐	๙๒	๙๒

๑. พบว่าประเด็น การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ ได้คะแนนสูงสุด ๑๐๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของคะแนน และคิดเป็นร้อยละ ๙๒ ของคะแนนในภาพรวมทั้งหมด

ที่เป็นเช่นนั้น/เหตุผล เพราะการวิเคราะห์สภาพองค์กร หรือหน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหา จุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที้อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต การดำเนินงานขององค์กรหลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ ๒ ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็น การวิเคราะห์ สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จัก สภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและ ภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงในอนาคต การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป ความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ส่วนที่ ๔

สรุปผล ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

จากผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว พบว่าผลคะแนนการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว ได้ให้คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ได้รับคะแนน ๙๕.๓๘ คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๕ ในส่วนของ ผลคะแนนการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว ได้ให้คะแนน ผลปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว ได้คะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ขึ้นต่ำจากการประเมินผลเชิงปริมาณพบว่า จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ตั้งไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ๒๕๖๘ จำนวน ๒๘๔ โครงการ/กิจกรรม ดำเนินการได้ ๗๒ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็น ๒๕.๓๕% ตั้งงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณ ๗๖ โครงการ/กิจกรรมดำเนินการได้ ๗๒ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็น ๙๔% ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและการใช้จ่ายเงินสะสมไม่ได้ดำเนินการหลายโครงการบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนมาก บางโครงการมีลักษณะซ้ำซ้อน และงบประมาณดำเนินงานไม่เพียงพอ ทำให้การดำเนินกิจกรรมโครงการต่างๆ ไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมาย ในส่วนของการวัดความพึงพอใจของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแก้ว ได้ให้คะแนนความพึงพอใจในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะจากผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม ผลปรากฏความพึงพอใจของประชาชนในภาพรวม ดังนี้

- ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๖
- ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๗
- ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗

ผลคะแนนความพึงพอใจของประชาชน แยกตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ได้คะแนน ๙.๒๑
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ได้คะแนน ๙.๐๖
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ได้คะแนน ๘.๘๘
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ได้คะแนน ๙.๑๐
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ได้คะแนน ๘.๐๐

๔.๒ ปัญหา อุปสรรค

๑. ข้อจำกัดด้านจำนวนงบประมาณที่ไม่เพียงพอในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน เนื่องจากบางโครงการต้องใช้งบประมาณมากในดำเนินงาน

๒. ปัญหาด้านบุคลากรที่มีจำนวนจำกัด ทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการได้ทันตามกำหนดเวลา

๔.๓ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ

๑) ควรจัดทำโครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ครบถ้วนก่อนเพิ่มเติมโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

๒) โครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนมากไม่สามารถดำเนินการได้ครบทุกโครงการ และบางโครงการมีความซ้ำซ้อนกัน ทำให้อัตราความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

๓) ควรเร่งรัดจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ตั้งไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีภายในปีงบประมาณนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด

๔) การจัดทำเพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรคำนึงถึงงบประมาณและสถานะการคลังในการพิจารณาจัดทำโครงการที่จะบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น